

18961
Landsmåls- och Folkminnesarkivet
Uppsala

Jämtland

Revsunds sn

18961

Andersson, Anders. 1947.

MLMA:s frågol. M. 87 Humleodling
och brygd.

5 H. 4=

Fotografi till oransb. av Åsa Sjödén
1 st.

Svar å frågelista M. 87.

Jämtland
Revsund

1 Humla benämndes humla, något annat namn känner jag ej.

2 Humletåg, men då menades egentligen den nakna tågan.

3 Humlegård fanns inte i byn och humled. ting hade jag ej talas om, men troligtvis hade den odlats någon gång, ty i kanterna på stenrösen nedanför gården växte det någon ranka vild tillammans med hallonriset.

För textila ändamål har nog humletågorna använts längre tillbaka i tiden, ty jag minns för sades att "får i världen" bereddes "lin" av humletåg.

Mattberedning.

4 Sändra beräkningar om matt² känner jag ej.

5 Fullgott horn användes och annat sädeslag förkom ej

6 Matta betydde bereda horn till matt.
Man kunde även säga när hornet började gra i mulden efter sädden att det började mättas.

7 En säck horn lades i ett kar med vatten där det fick ligga och mjukas upp, hur länge mins jag ej. Sen togs den upp och fick ligga tills vattenet runnit av. Sedan bars den in i ladugården och tömdes i mätllaven. Där fick det ligga tills det började gra = mättas. Sedan bars det till bastun för vidare mätning och torkning. Jag mins

se foto!

ULMA 18961. A. Andersson. 1947
JTL REVSUND
Frgl. M 87

ej så säkert, ty det här skedde i mina barn-
doms- och uppväxtår, men troligen breddes det
på bastulansen först för att uppvärmas, sedan
fördes det ihop i högar och fick ligga så en
tid, troligtvis för att bli sötare, sedan breddes
det ut igen för att torkas. Det skulle vara
mycket varmt i bastun så mor ville gärna
gå dit ensam. Det skulle röra som då och då
så att torkningen blev jämn².

Mattdrycker.

- 8 Mattdrycken benämndes: Dricka.
9 Specialbenämningas fanns ej.
10 Ingen av alla uppräknade specialben.
av öl, dricka har jag ej hört på min ort.
19 Drinkgöivningen började med att man "syftade"

på, d. v. s. man lade mattet i en så och hælde
 på vänt vatten så det blev som tjock välling
 så fick det stå och sötas en tid, huru länge
 minns jag ej, ty som förut sagts, det hönd i
 mina barnaår. Hur det sedan gick till
 kan jag ej redogöra annat än att det brygg-
 des i den inmurade kanna i ladugården, och
 att det silades i tvorne kar som kallades rost-
 kar som hade tappor nere vid botten och stod
 "på egna ben". Sprund, svicke och tunntapp är
 delar som höra drickstunnan till. Genom sprund-
 et silades drickat i tunnan och avtappades ge-
 nom tappen. Svicken var ett litet hål mitt ovan-
 för tappan, men ej på botten, utan på staven,
 och igensatt med en pinne. När tunnan var
 full av dricka och sprundet väl tillslutet
 och avtappning skulle ske så rann det så
 litet genom tappan, och då öppnad man svick-
 hålet så att det blev s. a. s. luftdrag och då

ULMA 18961. A. Andersson. 1947
 JTL. REVSUND
 Frgl. M 87

rann det bättre. Ordet "dövik" har jag ej hört.
Svicken var således en ventil, som man öpp-
nade vid behov.

20 Gärneusam brygd med andra gårdar förkom ej.
Sti ge smakdricka brukades ej.

21 Folktrö och föreställningar i samband med
brygd känner jag ej till.

Berättat av:

Anders Andersson, Hållborgen
f. 1867.

Revsunds s:n. Jämtland.

d. 25 Augusti 1947.

ULMA 18961. A. Andersson. 1947

JTL. REV Sund

Frgl. M 87

Måltlavar. Fotograferade hos Anders Andersson, Hållborgen
Revsunds sn av Åsa Sjödin juli 1947.

ULMA 18961. A. Andersson. 1947
JTL. REVSUND
Frgl. M 67